

Abstrakt

Tématem této práce jsou mimosmluvní závazkové vztahy v mezinárodním právu soukromém.

Těžištěm úpravy je Nařízení Řím II, o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy, které se použije ode dne 11. ledna 2009. Nařízení sjednocuje kolizní normy pro většinu mimosmluvních závazkových vztahů občanského a obchodního práva.

Obecné pravidlo stanoví, že rozhodným právem je právo státu, kde došlo ke vzniku škody (*lex loci damni infecti*). Z tohoto pravidla jsou připuštěny dvě výjimky, výjimka společného obvyklého bydliště stran a úniková doložka zjevně užšího spojení. Pro některé mimosmluvní závazkové vztahy jsou stanoveny zvláštní hraniční určovatele. Jedná se např. o odpovědnost za vadu výrobku, nekalou soutěž a jednání omezující volnou hospodářskou soutěž, škodu na životní prostředí, porušení práv duševního vlastnictví, bezdůvodné obohacení, jednatelství bez příkazu a předsmuvní odpovědnost. Ve většině případů je však umožněno, aby si strany zvolily právo, kterým se bude řídit jejich mimosmluvní závazkový vztah. Dohody uzavřené poté, co došlo ke skutečnosti, jež vedla ke vzniku škody, jsou možné mezi všemi stranami, zatímco dohody uzavřené před takovou skutečností jsou možné pouze v případě, že všichni účastníci jednají v rámci své podnikatelské činnosti.

Na oblasti, které jsou z působnosti Nařízení Řím II vyloučeny, se i nadále použije česká kolizní úprava, tedy zákon o mezinárodním právu soukromém a procesním. Mnohá ustanovení tohoto zákona jsou však od účinnosti Nařízení Řím I a Řím II obsoletní. Návrh nového zákona o mezinárodním právu soukromém se zaměřuje pouze na oblasti evropským právem neupravené, dávajíc tak úpravě potřebný ucelený rámec.

Nařízením Řím II není dotčeno použití mezinárodních úmluv, jejichž stranou je jeden nebo více členských států ke dni přijetí nařízení a které stanoví kolizní normy pro mimosmluvní závazkové vztahy. Tak členské státy EU, které jsou smluvními státy Haagské úmluvy o právu použitelném pro dopravní nehody, budou pro určení daného rozhodného práva nadále postupovat podle této úmluvy. Členské státy EU, které nejsou smluvními státy Haagské úmluvy, použijí pro určení práva rozhodného

pro dopravní nehody Nařízení Řím II. Dochází tak k nežádoucímu tříštění kolizní úpravy.

Nařízení Řím II je výsledkem tvrdých kompromisních jednání mezi Parlamentem, Radou a Komisí. Nařízení je důkazem toho, jak obtížné je nalézt uspokojivý kompromis mezi právní jistotou a flexibilitou a zároveň stanovit jednoduchá a předvídatelná pravidla. Nicméně i přes četné nedostatky je podle mého názoru Nařízení Řím II přijatelným instrumentem unifikace kolizních norem.

Klíčová slova: mimosmluvní závazkové vztahy, Řím II, určení rozhodného práva.